

Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Μέθοδοι που προτείνονται να
χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός που
αναλαμβάνει το Εργαστήριο Δεξιοτήτων
μέσα από παρουσίαση συγκεκριμένου
παραδείγματος

Ορισμός- Μέθοδοι

- Τα εργαστήρια δεξιοτήτων αποτελούν καινοτόμο διδακτική και εκπαιδευτική δράση η οποία συνίσταται στην προσθήκη νέων θεματικών κύκλων στο υποχρεωτικό πρόγραμμα του Γυμνασίου, αξιοποιώντας μεθόδους διερευνητικής- ανακαλυπτικής μάθησης.

Φιλοσοφία- Σκοπιμότητα προγράμματος

- Στο σύγχρονο, διαρκώς εναλλασσόμενο και απαιτητικό διεθνές περιβάλλον είναι ανάγκη να εφοδιάσουμε τους/τις μαθητές/τριες μας με ήπιες δεξιότητες, δεξιότητες ζωής και ψηφιακές δεξιότητες, ώστε να σκέφτονται πιο σφαιρικά, να αξιοποιούν καλύτερα την παρεχόμενη γνώση και να αλληλεπιδρούν πιο ενεργά και δημιουργικά.

Εκπαιδευτικό υλικό

- Πλούσιο επιμορφωτικό-υποστηρικτικό υλικό μπορεί να βρει ο εκπαιδευτικός στον επίσημο ιστότοπο του Ι.Ε.Π.: iep.edu.gr

Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων του ΙΕΠ

- Πώς μπορούμε να τα βρούμε;
- Ακολουθούμε το ακόλουθο μονοπάτι:
- iep.edu.gr-Ψηφιακό Αποθετήριο-Εργαστήριο Δεξιοτήτων 21+-Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων-Θεματικές Ενότητες

Παράδειγμα διδακτικής πρότασης

- Θεματική ενότητα: φροντίζω το περιβάλλον
- 1.Υποθεματική:Οικολογία- Παγκόσμια και τοπική Φυσική Κληρονομιά
- Τίτλος: Βιολογικά προϊόντα: Είναι καιρός να μπει τάξη στην διατροφή μας....
- Συντάκτης:κ.Ελευθέριος Βέτσιος

Στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος

- Το συγκεκριμένο πρόγραμμα στοχεύει οι μαθητές της Α΄ Γυμνασίου:
  - Α΄ : να αντιληφθούν τη σχέση ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος
  - Β΄ : να αποκτήσουν γνώσεις για την αειφόρο διαχείριση και ανάπτυξη του περιβάλλοντος, έννοιες που συνδέονται άμεσα με τη βιολογική γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα
  - Γ΄ : να αποκτήσουν φιλικές στάσεις για το περιβάλλον, ώστε ως ενεργοί πολίτες να παίρνουν αποφάσεις για τη ζωή και το περιβάλλον

Πληροφορίες υλοποίησης : προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

- Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να:

Α' : να προετοιμάσουν το υλικό για το πρόγραμμα

Β' : να έχουν εξασφαλίσει ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο, αλλά και τη δυνατότητα εκτύπωσης-παραγωγής των μαθητικών δημιουργιών

Γ' : να λάβουν υπόψη τις πρότερες γνώσεις των μαθητών για να διαμορφώσουν κατάλληλες δραστηριότητες με σκοπό να αντιμετωπισθούν όλες οι δυσκολίες στη σκέψη των μαθητών

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

- Οι μαθητές θα πρέπει να:
- Α' : να είναι εξοικειωμένοι με την διαδικτυακή αναζήτηση και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων (word, PowerPoint...)
- Β' : να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και τις συνεργατικές, γενικότερα, δραστηριότητες

Πληροφορίες υλοποίησης

- Το πρόγραμμα μπορεί να έχει διαθεματική προσέγγιση, δηλαδή την εξέταση του θέματος από πολλές οπτικές(επιστημονικές) γωνίες.
- Οι θεματικές προσεγγίσεις και τα σχέδια εργασίας που δίνουν έμφαση στη διαθεματικότητα αποδεικνύεται ότι βοηθούν στην αξιοποίηση του ενδιαφέροντος, των ιδεών και των βιωμάτων των μαθητών στη διαδικασία της μάθησης.
- Έτσι, το πρόγραμμα μπορεί να συνδεθεί με άλλα μαθήματα, όπως την Πληροφορική, τη Λογοτεχνία, την Θεατρολογία, την Βιολογία, τη Χημεία, την Ιστορία και την Ξένη Γλώσσα

Περιγραφή εργαστηρίων (το πρόγραμμα περιέχει 7 εργαστήρια)

- 1^ο εργαστήριο :Γνωριμία-Εισαγωγή-Αφόρμηση
- Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τη φράση «Βιολογικά προϊόντα» και ζητά από τους μαθητές του να του πουν μία λέξη που έρχεται στο μυαλό τους, όταν ακούνε τη φράση αυτή. Κάθε λέξη που ακούγεται καταγράφεται σε ένα ψηφιακό εργαλείο συννεφόλεξου (π.χ.WordArt,WorditOut κλπ)(10')

Περιγραφή εργαστηρίων

- Ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές ότι μπορούν να μπουν στον επίσημο ιστότοπο της Ε.Ε., στην ιστοσελίδα «Viologika» αλλά και στο κείμενο «Τι είναι τα βιολογικά τρόφιμα» για να συλλέξουν πληροφορίες για τη βιολογική γεωργία.(20')
- Αφόρμηση μπορούν να πάρουν οι μαθητές από τα ακόλουθα βίντεο στο YouTube:
- Βιολογικά προϊόντα: α. όσα θέλετε να ξέρετε,
- β. ΑΛΗΘΙΝΑ ΣΕΝΑΡΙΑ-Βιολογική καλλιέργεια,
- γ. Τρόφιμα Βιολογικά Προϊόντα
- Το εργαστήριο τελειώνει με συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων(5')

Περιγραφή εργαστηρίων

- 2^ο εργαστήριο: εισαγωγή στις βιολογικές τροφές- παραγωγή βιολογικών προϊόντων
- Ο εκπαιδευτικός αρχικά ζητά από τους/τις μαθητές/τριες να αναζητήσουν στο διαδίκτυο ετικέτες βιολογικών προϊόντων και να εντοπίσουν βασικές ομοιότητες και διαφορές με τις ετικέτες αντίστοιχων άλλων «συμβατικών» προϊόντων. Μετά μπορούν να δημιουργήσουν κολάζ με αντίστοιχο ψηφιακό εργαλείο. Τις ομοιότητες και διαφορές τις καταγράφουν σε λογισμικό (Edit Pad, Text editor) (10')

Περιγραφή εργαστηρίων

- Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός χωρίζει τους/τις μαθητές/τριες σε τρεις ομάδες. Η πρώτη ομάδα βλέπει το βίντεο με τίτλο «Η διαδικασία παραγωγής βιολογικών αυγών» και η δεύτερη ομάδα βλέπει βίντεο με τίτλο «Η διαδικασία παραγωγής βιολογικού γάλακτος». Και οι δύο ομάδες μετά την προβολή θα απαντήσουν στην ερώτηση: ποια είναι γενικά η ζωή των ζώων στα βιολογικά αγροκτήματα; ποια η διατροφή τους; ποιες πληροφορίες πρέπει να φέρουν τα βιολογικά τρόφιμα;
- Η τρίτη ομάδα βλέπει το βίντεο «Βιοκαλλιέργεια» και θα αντλήσει πληροφορίες για την παραγωγή λαχανικών. Τα παιδιά γράφουν τις παρατηρήσεις τους σε λογισμικό. (25')
- Ακολουθεί παρουσίαση αποτελεσμάτων στην ολομέλεια(10')

Περιγραφή εργαστηρίων

- 3^ο εργαστήριο: πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα βιολογικών προϊόντων
- Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές /τριες σε 2 ομάδες: η πρώτη ομάδα αναζητά στο διαδίκτυο τα πλεονεκτήματα των βιολογικών προϊόντων, η δεύτερη τα μειονεκτήματα, τα οποία καταγράφουν είτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου(Word) είτε σε ένα πρόγραμμα εννοιολογικής χαρτογράφησης (mindmap)

Τα αποτελέσματα της αναζήτησης αποτελούν θέμα συζήτησης στην ολομέλεια της τάξης(35')

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός αναθέτει στους/τις μαθητες/τριες τη λύση ενός κουίζ σε ατομική εργασία(10')

Περιγραφή εργαστηρίων

- 4^ο εργαστήριο: τελικά...Βιολογικά ή Συμβατικά προϊόντα;
- Στο στάδιο αυτό οι μαθητές/τριες μελετούν το κείμενο με τίτλο «Βιολογικά Vs Συμβατικά τρόφιμα. Πλήρης οδηγός» και στη συνέχεια, αφού χωριστούν σε δύο ομάδες, η 1^η θα παρακολουθήσει το βίντεο «Βιολογικό γάλα: μύθοι και αλήθειες και η 2^η θα παρακολουθήσει στο Φωτόδεντρο το μαθησιακό αντικείμενο «Μέλι Βιολογικό» όπου θα κάνει και την ενσωματωμένη άσκηση(30')
- Η κάθε ομάδα παραθέτει τα επιχειρήματα της στην ολομέλεια για το αν πρέπει να προτιμούμε το βιολογικό μέλι και γάλα και για ποιους λόγους(15')

Περιγραφή εργαστηρίων

- 5^ο εργαστήριο: Δραματοποίηση- παιχνίδι ρόλων
- Στο παρόν εργαστήριο δημιουργείται ένα σενάριο και οι μαθητές καλούνται να αναλάβουν ρόλους: βρισκόμαστε στο χώρο μιας λαϊκής αγοράς, όπου οι μισοί παραγωγοί πωλούν προϊόντα συμβατικής και οι άλλοι μισοί προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας . Στο χώρο περιπλανώνται και οι καταναλωτές για την αγορά προϊόντων

Περιγραφή εργαστηρίων

- 5^ο εργαστήριο(συνέχεια)
- Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε τρεις ομάδες:
- Α' :οι παραγωγοί βιολογικής καλλιέργειας
- Β' :οι παραγωγοί συμβατικής καλλιέργειας
- Γ' : οι καταναλωτές
- Υλοποίηση-δραματοποίηση σεναρίου: οι 2 πρώτες ομάδες εκθέτουν τα επιχειρήματά τους στους καταναλωτές, ώστε να αγοράσουν από τα προϊόντα τους. Οι καταναλωτές έχουν την δυνατότητα να κρίνουν, να αναστοχαστούν και να πάρουν θέση υπέρ της μίας ή της άλλης πλευράς (45')

Περιγραφή εργαστηρίων

- Σκοποί αυτής της δραστηριότητας είναι:
- Α' : η καλλιέργεια της σκέψης και του προφορικού λόγου των μαθητών και
- Β' : η χρήση επιχειρημάτων
- Βασικές δεξιότητες για τη ζωή του ανθρώπου, απαραίτητες και χρήσιμες τόσο στην προσωπική ζωή όσο και στην επαγγελματική. Δεξιότητες που μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα τον εαυτό μας και τον κόσμο , να επικοινωνήσουμε, να εκπληρώσουμε στόχους , να λύσουμε προβλήματα.

Περιγραφή εργαστηρίων

- 6^ο εργαστήριο:
- Οι μαθητές/τριες καλούνται, αφού παρατηρήσουν τρεις πίνακες διάσημων ζωγράφων, να δημιουργήσουν τη δική τους ιστορία σχετικά με την καλλιέργεια της γης και τη συγκομιδή των προϊόντων τα παλαιότερα χρόνια συσχετίζοντας τα τότε δεδομένα με τα σημερινά(45')
- Οι πίνακες αυτοί είναι: α. αναχώρηση για εργασία(Van Gogh),
- β. Μελέτη για τους συλλογείς σταφυλιών(Henry Cross),
- γ. Συγκομιδή(Arkady Plastov)

Περιγραφή εργαστηρίων

- 7ο εργαστήριο: αναστοχασμός –αξιολόγηση
- Γίνεται συζήτηση για τους τρόπους που θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα του προγράμματός μας(π.χ. ανάρτηση στο Διαδίκτυο, διοργάνωση ημερίδας στο σχολείο με θέμα τα βιολογικά προϊόντα).Τέλος, παρακολουθούμε το βίντεο «Τα οφέλη των βιολογικών προϊόντων» ως μορφή ανακεφαλαίωσης της διδακτικής ενότητας που προσεγγίσαμε

Αξιολόγηση προγράμματος

- Η αξιολόγηση του προγράμματος μπορεί να γίνει με:
  - δημιουργία διαδικτυακού ερωτηματολογίου (Google Forms)
  - δημιουργία rating στο crowdsignal

Αξιολόγηση προγράμματος

- Παράλληλα, οι μέθοδοι αξιολόγησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν συνδυαστικά για τη συλλογή τεκμηρίων περιλαμβάνουν το ρόλο του μαθητή στη διαδικασία και είναι:
- Α. η αυτοαξιολόγηση , (φύλλο περιγραφικής αυτοαξιολόγησης)
- Β. η ετεροαξιολόγηση (φύλλο ετεροαξιολόγησης) και
- Γ. ο ατομικός φάκελος(portfolio):είναι έντυπο, κάτι σαν τετράδιο του μαθητή , συμπληρώνεται από τον ίδιο και μπορεί να περιέχει τις εργασίες που έκανε κατά την διάρκεια του προγράμματος

Συμπεράσματα για τις μεθόδους που χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός

- Προτείνεται στον/στην εκπαιδευτικό:
  - α. να αποφεύγει την από καθέδρας διδασκαλία,
  - β. να χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες(ΤΠΕ), όταν αυτό είναι δυνατόν,
  - γ. να καταφεύγει στην διερευνητική-ανακαλυπτική μάθηση(τα παιδιά δεν περιμένουν να ακούσουν την «παράδοση» του μαθήματος αλλά ανακαλύπτουν μόνα τους τη μάθηση),
  - δ . να δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να παίζουν ρόλους που βασίζονται σε κάποιο σενάριο(δραματοποίηση-παιχνίδι ρόλων)

Συμπεράσματα για τις μεθόδους που χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός

- ε. να δίνει χρόνο για συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων και παράθεση επιχειρημάτων,
- στ. να χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες εργασίας(ομαδοσυνεργατική μέθοδος),
- ζ. να καλλιεργεί στους/στις μαθητές/τριες δεξιότητες ζωής απαραίτητες τόσο στην προσωπική ζωή όσο και την επαγγελματική
- η. να προβάλλει στους/τις μαθητές/τριες το κατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό
- θ. να προτρέπει τους μαθητές/τριες να γράφουν κείμενα με αφορμή κάποιον ζωγραφικό πίνακα ή κάποιο βίντεο

Επίλογος

- Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων δεν υλοποιούνται με βάση τις αρχές της παραδοσιακής διδασκαλίας, αλλά είναι ένα πρόγραμμα που προσαρμόζεται στις ικανότητες και τις ανάγκες των παιδιών, εξάπτει τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους και τα βοηθά να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους είναι χρήσιμες και απαραίτητες για την ενήλικη ζωή τους